

ضرورت ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی

معاونت محتوای مرکز ملی فضای مجازی

اشاره

اجرای مصوبه شورای عالی فضای مجازی با عنوان «سیاست‌ها و اقدامات ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی» در کشور، نیازمند فراهم‌سازی زمینه اجتماعی و ایجاد آمادگی از طریق فعالیت رسانه‌ای و تبلیغی است؛ این گزارش در این راستا تهیه شده است. پیام‌های محتوایی بر اساس دورویکرد سلبی (نقد پیام‌رسان خارجی تلگرام) و ایجابی (تشویق به استفاده از پیام‌رسان بومی) به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شود.

الف- معایب پیام‌رسان غیر بومی

سیاسی و امنیتی

۱. اشراف بیگانگان بر داده‌های کاربران ایرانی

- تبادل اطلاعات حدود نیمی از جمعیت کشور در بستر تلگرام، امکان تحلیل موضوعات مختلف در کشور، نظیر نگرش و رفتار مردم را از طریق داده‌کاوی فراهم می‌کند.
- سوءاستفاده از کلان داده‌ها، ذائقه‌سنجی و ذائقه‌سازی کاربران توسط کشورهای معاند بر اساس سرویس‌های خدمات خارجی فراهم می‌شود.

۲. از بین رفتن حاکمیت ملی و تسلط استعمار نوین

- مقصود از استعمار تسلط قدرت بیگانه بر تمام یا بخشی از شئون حاکمیتی یک سرزمین است.
- امروزه در عصر اطلاعات، آنچه مایه ثروت و قدرت ملی محسوب می‌شود «اطلاعات» است که در قالب «داده‌های عظیم»، تولید، پردازش و... استفاده می‌شود و پیام‌رسان‌های اجتماعی یکی از بهترین بسترهای آن است.

● به واسطه تعاملات اطلاعاتی میان نیمی از مردم جامعه در پیام‌رسان تلگرام، عملاً داده‌های عظیمی از اطلاعات مورد علاقه و نیز انواع سلیقه‌های مردم در اختیار شرکت تلگرام قرار می‌گیرد که با پردازش آن می‌تواند کارشناسی و نظرسنجی به عمل آورد. برخورداری از چنین اطلاعاتی توسط یک قدرت خارجی امکان مدیریت کلان افکار عمومی در بزنگاه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را فراهم می‌کند، مثلاً این قدرت می‌تواند جامعه ناامنی و اغتشاش ایجاد کند. قرار دادن چنین امکانی در دست یک قدرت خارجی که تابع قوانین کشور نیست، بدتر از واگذاری امتیاز بانک شاهی و بانک استقراضی به انگلیس و روسیه در دوره قاجاریه است که منجر به کنترل تمام تعاملات مالی دولتی و شرکتی در ایران شد.

اقتصادی

۱. راه‌اندازی پول مجازی

● مبادلات ارز مجازی رمزنگاری شده در بسیاری از کشورهای دنیا با محدودیت و ممنوعیت مواجه هستند.

● ارز مجازی شرایط را برای پولشویی فراهم می‌کند و سازمان بین‌المللی مبارزه با پولشویی (FATF) درباره ارزهای رمزنگاری شده نگرانی‌هایی را مطرح کرده است. تقریباً هیچ‌یک از بانک‌های کشورهای دیگر ارز دیجیتال را پشتیبانی نمی‌کنند و هیچ بستر حقوقی باری حمایت از مردم در استفاده از ارز دیجیتال نیست!

● هدف تلگرام استقلال تراکنش‌های بانکی از سیستم حسابداری بانک مرکزی کشورها است تا حاکمیت مالی دولت را بر تراکنش‌های مالی شهروندان محدود سازد.

۲. برهم‌زدن امنیت اقتصادی

● همیشه احتمال مسدود شدن موقت یا دائم پیام‌رسان خارجی به علت مسائل مختلف فرهنگی، سیاسی و امنیتی وجود دارد و این موضوع ریسک سرمایه‌گذاری برای استفاده از آن را زیاد می‌کند؛ اما در مورد نمونه‌ها و تجارب داخلی (مانند اسنپ، آپارات، کافه بازار و...) این‌طور نیست و تعاملات دوسویه قابل تعریف است. همچنین امکان عدم ارائه سرویس از سوی پیام‌رسان‌های خارجی نیز وجود دارد. با توجه به تحریم‌های ضدایرانی ممکن است این شرکت‌ها نیز مانند بسیاری از شرکت‌های دیگر از ارائه خدمات به کاربران ایرانی خودداری کنند. در سال ۲۰۱۲ که تحریم‌های جدیدی علیه ایران آغاز شد، بسیاری از سایت‌های اینترنتی از جمله گوگل، ایران را در فهرست کشورهای تحریمی خود قرار دادند.

● پیام‌رسان‌های خارجی هیچ‌گونه تعهدی در قبال کلاه‌برداری‌هایی که در آن‌ها انجام می‌شود، ندارند.

● امنیت اقتصادی در پیام‌رسان‌های خارجی بسیار کمتر از داخلی است.

۳. مشکلات کسب و کار و توسعه

● خدماتی که پیام‌رسان تلگرام به کاربران ارائه می‌کند، کمترین سرویس‌ها و خدماتی است که پیام‌رسان‌های ملی می‌توانند ارائه کنند، لذا اشتغالی که ایجاد کرده است، حداقلی است. این در حالی است که یک پیام‌رسان بومی می‌تواند به مراتب اشتغالی بیشتر ایجاد کند.

● شرکت ویجت بیش از ده‌ها خدمت ارائه می‌کند از خرید از فروشگاه‌ها به وسیله تولید بارکد، ارسال پول برای افراد، پرداخت قبوض، دادن عیدی و گرفتن تاکسی اینترنتی از جمله این خدمات است که هیچ یک در بستر تلگرام امکان ارائه ندارند.

مسائل خاص تلگرام

۱. پنهان‌سازی ساختار سهامداری، فناوری، مدیرتی، منابع مالی

● اطلاعات مربوط به هویت مالکان، سرمایه‌گذاران و حتی ثبت شرکت تلگرام مشخص نیست و مدیر عامل جوان آن تابعیت نامشخص دارد. برخلاف شرکت‌های بزرگی که شبکه‌های اجتماعی راه‌اندازی کرده و مراکز داده (دیتاستر)های خود را تبلیغ و معماری خویش را محل قوت و نمایش می‌دانند؛ چرا تلگرام درباره تیم فنی؛ مراکز داده؛ و سایر موارد خود هیچ مطلب جدی و کاملی منتشر نمی‌کند؟

۲. نصب فیلترشکن درون برنامه‌ای

● چرا تغییرات کلیدی در تلگرام مانند دور زدن فیلتر و ایجاد واحد پولی همزمان با تهدید دولت ایران اقدام شده و اعلام می‌شود؟ چرا تلگرام قصد دارد فیلترشکن درون برنامه‌ای خود را راه‌اندازی کند در حالی که شبکه‌های اجتماعی بزرگ‌تر مانند فیس‌بوک و توییتر و غیره دست به این اقدام نزده‌اند؟

۳. انتقال ساختار اداری به کشور امارات متحده عربی

● پاول دوروف اعلام کرده است که مرکز اداری تلگرام به دویی منتقل شده است چرا که در این کشور قوانین حمایتی خوبی برای تلگرام وجود دارد. در کشوری مانند امارات متحده عربی که سال‌هاست شبکه‌های موبایلی مختلف با محدودیت روبرو هستند و انتشار یک جلد کتاب؛ به

دلیل سانسور شدید مطالب؛ رویکردی بسیار سخت دارد؛ چگونه برای تلگرام فضا باز شده است؟ همچنین ردپای مرکز کنترل فضای مجازی عربستان هم در این رابطه به چشم می‌خورد.

۴. تمرکز سیاسی تلگرام بر کشورهای خاص (اوکراین، روسیه، ایران، برزیل)

● بررسی فنی عملکرد تلگرام، نشانگر آن است که ارائه خدمات تلگرام به منظور مقابله سیاسی با برخی کشورهای خاص تنظیم شده است. مثلاً زمان پاسخ درخواست از سرور تلگرام در ایران نسبت به سایر کشورهای دیگر از کمترین زمان ممکن برخوردار است و یا کیفیت سرویسی که به کاربران ایرانی ارائه می‌گردد بسیار بهتر از کاربران اروپایی است.

۵. تمرکز بر مدل اطلاع‌رسانی یک‌طرفه

● بیشترین کارکرد تلگرام در بین کاربران ایرانی استفاده از کانال برای انتشار یکسویه محتوا است. و چون این روش اطلاع‌رسانی یک‌سویه است، کاربران نمی‌توانند ذیل آن نظری داده و تعامل داشته باشند. این امکان در شبکه‌های اجتماعی پیشرفته و بزرگ دنیا منسوخ شده است.

۶. حمایت از اغتشاشات و عدم برخورد مناسب با گروه‌های تروریستی

● انفجارهای داعش در پاریس، لندن، مترو مسکو و حمله تروریستی به مجلس شورای اسلامی در بستر تلگرام ساماندهی شده است.

● در آشوب‌های اوکراین در سال ۲۰۱۴ نیز در درگیری‌های شرق اوکراین، کانال‌های تلگرامی نقش مهمی داشتند و به آشوب دامن می‌زدند. در حالی که شبکه‌های بزرگ اجتماعی رویکرد سختی درباره مطالب خشونت‌آمیز و تروریستی در سایت‌های خود دارند؛ تلگرام رویکرد بسیار سهل‌انگازانه‌ای در این باره دارد؟ و تلگرام جزو آخرین شبکه‌هایی بود که کانال‌های مربوط به داعش را بست.

● خرید و فروش مواد مخدر، اسلحه و... به سادگی و سهولت در تلگرام انجام می‌شود.

● تلگرام تقاضای ایران را برای بستن کانال‌های آموزش بمب و حمله خشونت‌آمیز را نادیده می‌گیرد و این خطر وجود دارد که از کلان‌داده‌ای که دارد برای طراحی عملیات روانی، ضدامنیتی و ایجاد آشوب نیز سوء استفاده کند.

● موارد مربوط به تروریسم، پرنوگرافی کودکان و... شیوع بیشتری در تلگرام نسبت به شبکه‌های اجتماعی دیگر دارد که مورد تذکر و اعتراض خانم «ترزا می» نخست‌وزیر انگلیس نیز واقع شده است.

۷. گمنامی هویت کاربران

- چرا رویکرد کلی تلگرام به جای اشتراک بیشتر با جامعه مجازی بزرگتر؛ تمرکز بر روی گروه‌های کوچکتر و تاثیرپذیرتر است؟
- چرا بر عملکرد کانال‌های بیش از ۵۰۰۰ نفر نظارت می‌کند، اما با گروه‌ها و سوپرگروه‌های کوچک کاری ندارد؟ آیا این تشویق به مخفی کاری نیست؟ به خلاف فیس بوک و واتس اپ که تعصب خاصی بر احراز هویت کاربران دارند، تلگرام اتفاقاً پنهان سازی هویت کاربران و خصوصی سازی گروه‌ها و کانال‌ها را تسهیل می‌کند.
- در سال‌های گذشته بسیاری از کلاهبرداری‌های مالی، هتک حیثیت و... در بستر تلگرام (۴۸ درصد) و اینستاگرام (۲۰ درصد) انجام می‌شود، و نهادهای قضایی و انتظامی برای پیگیری و برخورد با این افراد با مشکل مواجه هستند.

۸. بالا بودن میزان جرائم و مفاسد

- تلگرام این اطمینان را مرتباً به افراد می‌دهد که اطلاعات افراد را حتی در اختیار هیچ مرجع قضایی و بین‌المللی ای قرار نمی‌دهد.
- بسیاری از فروشندگان مواد مخدر، مشروبات الکلی، کسب و کارهای نامشروع و حتی توزیع کنندگان کتاب‌ها... بدون رعایت حقوق مولف و کپی رایت به سادگی در تلگرام فعالیت می‌کنند و تلگرام محیط امنی برای فعالیت قانون‌گریزانه شده است.

۹. ضعف حریم خصوصی در تلگرام

- انتشار اخباری مبنی بر نفوذ Zero-day Exploit و... در پیام‌رسان تلگرام نشانگر نقاط ضعف امنیتی است که می‌تواند داده‌های کاربران را به مخاطره اندازد
- امکان هک اکانت کاربران تلگرام با بازکردن یک تصویر آلوده بر اساس گزارش و بگانه Check Point
- فراوانی نرم افزارهای ایرانی مدعی امکان هک و دسترسی به اکانت تلگرام افراد مختلف

قانون‌گریزی

- اگرچه فضای مجازی به ظاهر مدیریت پذیر نیست، اما همه کشورها سعی در مدیریت و کنترل فضای مجازی را دارند و حتی قوانین مشخص برای فیلترینگ محتوا دارند و شدیداً نظارت می‌کنند.

۱. عدم تعهد در برابر حفاظت از داده‌های کاربران

- لزوم حفاظت داده اشخاص در برابر سوء استفاده غیر یا خود صاحب سرویس حق مسلم

کاربران است.

- طبق قانون اتحادیه اروپا به منظور حفظ حریم خصوصی کاربران، اپراتورها حق ندارند بدون اجازه کاربران، رفتار و بی‌آنها را به منظور ارسال تبلیغات شخصی سازی شده تحلیل نمایند.
- اتحادیه اروپا در آوریل سال ۲۰۱۶ گوگل را به علت دست‌کاری نتایج جستجو به نفع سرویس‌های تجارت الکترونیکی خود، جریمه کرد.
- مجلس روسیه در سال ۲۰۱۵، به تصویب رسانده که بر اساس آن، اپراتورهای موتور جستجو باید در صورت درخواست اشخاص، سابقه اطلاعات شخصی ایشان را که نادرست می‌باشد، منسوخ شده است و یا شامل اطلاعاتی است که قوانین روسیه را نقض می‌کند از نتایج جستجوهایشان حذف کنند.
- دولت سوئد و نیز دولت انگلیس در سال ۲۰۱۳، جریمه‌هایی را برای گوگل به جهت نقض حریم خصوصی کاربران در نظر گرفته‌اند.
- علی‌رغم وجود و اعمال قوانین محافظت از داده در سایر کشورها خصوصاً آمریکا و اروپا و پذیرش این قوانین از طرف پیام‌رسان‌های اجتماعی، تلگرام هیچ تعهدی در این خصوص به ایران نداده است.

۲. ضرورت حفظ اطلاعات و داده‌های شهروندان بر اساس استانداردهای جهانی و اروپا

- قانون منع خروج اطلاعات از اروپا یک موضوع جهانی است و همه کشورهای دنیا بر این مسئله حساسیت دارند
- طبق اصلاحیه قانون فدرال فدراسیون روسیه، کلیه اپراتورهایی که داده‌های شخصی شهروندان روسیه را جمع‌آوری می‌کنند، موظف‌اند "ثبت، سیستماتیک نمودن، جمع‌آوری، ذخیره، ویرایش، به روزرسانی و بازیابی" داده‌ها را با استفاده از پایگاه داده‌هایی انجام دهند که به صورت فیزیکی در محدوده مرزهای روسیه قرار داشته باشند. در ژانویه سال ۲۰۱۷، دادگاهی در روسیه شرکت‌های گوگل و اپل را موظف کرد اپلیکیشن LinkedIn را از Appstore های خود حذف کنند. علت این حکم دادگاه عدم استقرار سرورهای حاوی اطلاعات کاربران روسی این شرکت در داخل مرز روسیه بوده است.
- مطابق قانون امنیت سایبری چین، ارائه دهندگان سرویس‌های زیرساختی اطلاعاتی کلیدی باید سرورهای حاوی اطلاعات شخصی کاربران چینی را در داخل این کشور قرار دهند. در حالی که شبکه‌های اجتماعی بزرگی مانند توئیتر حاضر شدند در ایران مستقر شده و داده‌های ایرانیان را در ایران مستقر کنند؛ چرا تلگرام از هرگونه به رسمیت شناختن حفظ داده‌ها در حریم

خاکی یک کشور طفره می‌رود؟

۳. عدم پابندی به تعهدات و قوانین داخلی جمهوری اسلامی ایران

- مطابق قانون رسانه‌های راه دور (Telemedia) در کشور آلمان، اپراتورهای ارائه دهنده خدمات اینترنت و پلتفرم، در مقابل محتوای ارائه شده بر بستر آنها، مسئولند. البته این مسئولیت به معنی این نیست که وظیفه نظارت فعالانه بر محتوای سرویس گیرندگان را دارند. بر این اساس ISPها چنانچه از انتشار محتوای غیرقانونی بر روی بستر خود آگاهی یابند، به طور قانونی در مقابل انتشار آن مسئول می‌باشند.
- دولت آلمان در سال ۲۰۱۵ با شرکت‌های فیسبوک، گوگل و توئیتر توافق کرد تا سخنانی را که موجب نفرت پراکنی می‌شوند ظرف مدت ۲۴ ساعت پس از گزارش از وبسایت‌هایشان حذف کنند.
- در جولای سال ۲۰۱۳، شرکت‌های گوگل و مایکروسافت بر اثر فشار دیوید کامرون، نخست‌وزیر این کشور، متعهد شدند که با دولت بریتانیا برای سرکوب پورنوگرافی کودکان همکاری کنند.

فرهنگی و اجتماعی

۱. محتواهای غیراخلاقی

- تلگرام برای ترویج ارزش‌های فرهنگی لیبرال بسترسازی می‌کند.
- تلگرام بر خلاف شبکه‌های بزرگ؛ رویکرد حذف خودکار محتوای ناسالم را با وجود ده‌ها امکان دیگر در بستر خود فراهم نمی‌سازد.
- تلگرام، علی‌رغم ایجاد امکان ارسال گزارش موارد خلاف اخلاق و قانون، تنها هرزه‌نگاری صریح و آشکار (محتوای مستهجن) را آن هم صرفاً در کانال‌های بالای ۵۰۰۰ نفر (و نه حتی گروه‌ها و سوپرگروه‌ها) حذف می‌کند و دیگر موارد را حتی اگر در سطح مقامات درخواست شود پاسخ نمی‌دهد.

۲. ایجاد مشکلات برای خانواده، همسران و فرزندان

- آسیب‌های فضای مجازی برای کودکان
- نگرانی والدین از به خطر افتادن فرزندان‌شان
- عموم کشورها برای حل این دغدغه قوانین جدی‌ای دارند

ب- محاسن بهره‌مندی از پیام‌رسان داخلی

سیاسی و امنیتی

۱. عدم مخالفت با آزادی بیان

● تبادل آزاد اطلاعات میان مردم یک فرصت اجتماعی بزرگ است که می‌تواند باعث افزایش شفافیت و آگاهی شود، مشروط بر آنکه قواعد و ضوابطی مراعات شود، تا اطلاعات جعلی و کذب افکار عمومی را مشوش نکند.

● کشورهای غربی، از جمله آلمان، قوانین و مقرراتی را وضع کرده‌اند که رسانه‌های اجتماعی نسبت به اخبار جعلی و مخرب پاسخگو شوند. در جریان انتخابات سال ۲۰۱۶ آمریکا، هواداران ترامپ با حمایت یک کشور خارجی (روسیه) توانستند با ایجاد کاربران ساختگی و نیز تولید اطلاعات کذب، با تهییج و تشویش افکار عمومی در انتخابات برنده شوند.

● در جریان اغتشاشات دی‌ماه سال ۱۳۹۶، چند کانال که از سوی سرویس‌های اطلاعاتی بیگانه هدایت می‌شد، با تولید کلیپ‌های ساختگی یا بزرگ‌نمایی اعتراضات، سعی در ایجاد آشوب عمومی در کشور داشت. پیام‌رسان داخلی که تحت قوانین و مقررات کشور فعالیت می‌کند، برخلاف تلگرام، به قوانین جمهوری اسلامی ایران پاسخگو است

اقتصادی

۱. امکان راه‌اندازی پول مجازی ملی

● امکان راه‌اندازی پول مجازی ملی و استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌های مثبت فناوری‌هایی چون زنجیره بلوکی البته به صورت ضابطه‌مند و تحت نظارت بانک مرکزی

● جلوگیری از خروج ارز از کشور برای تهیه گرام.

۲. اشتغال‌زایی

● به خلاف آنچه تبلیغ می‌شود، پیام‌رسان داخلی با بهره‌گیری از امکان تراکنش بانکی و دیگر زیرساخت‌های مالی و تجاری، بستر مناسب‌تری برای توسعه کسب و کارهای داخلی و در نتیجه افزایش اشتغال است.

● ایجاد اشتغال مستقیم پیام‌رسان: شامل کسانی که در رابطه با پیام‌رسان کار می‌کنند مانند برنامه‌نویسان، کارمندان اداری و دفتری، و... که اگر همین سرویس در ایران ارائه شود، می‌تواند همین اشتغال را ایجاد کند

● اشتغال غیرمستقیم پیام‌رسان: کسانی که به واسطه یک صنعت، فعال می‌شوند؛ مانند فعالان در بخش زیرساخت، تهیه‌کنندگان سرور، متخصصان امنیت شبکه، بخش بانکی متصل به این پیام‌رسان‌ها

۳. توسعه کسب و کار

● امکان پرداخت به صورت تراکنش بانکی یا اعتبار از طریق کیف پول؛ که مهم‌ترین مزیت رقابتی پیام‌رسان‌های داخلی است که هم امن است و هم ساده. (هم اکنون ۳۰ درصد تراکنش‌های مالی چین بر روی وی‌چت صورت می‌گیرد)

● تقویت مجموعه‌های تولیدکننده و توزیع‌کننده رسمی داخلی... و مبارزه با فروش اجناس قاچاق

● امکان پیگیری عدم پرداخت‌های انجام شده به صورت رسمی و قانونی

۴. حفظ ذخیره ارزی

حجم زیادی از ترافیک کشور به خاطر خریداری پهنای باند خارجی است که باعث خروج ارز از کشور می‌شود. با استفاده از پیام‌رسان داخلی در مصرف ارز صرفه جویی خواهد شد.

۵. رفع تهدید خطر قطع یک‌جانبه از سوی تلگرام

● چنانچه پیام‌رسان داخلی باشد، حاکمیت می‌تواند ارائه مستمر سرویس آن را به شیوه‌ای تضمین کند، تا در بلندمدت مردم متضرر نشوند.

● اگر پیام‌رسان خارجی به دلیل فشار سیاسی امریکا یا تحریم یا منافع کسب و کار خودش، بخواهد به یک کشور سرویس ندهد، استفاده از آن برای عموم مردم دشوار خواهد شد؛ مثلاً در خصوص ارائه پول مجازی «گرام»، مشخص شد که تلگرام به علت تحریم‌های ایالات متحده این سرویس را به ایران (به صورت مستقیم) ارائه نمی‌دهد.

قانونمندی

۱. ایجاد فضای تعهد متقابل

● از ضروریات تعاملات اجتماعی رعایت حقوق متقابل میان افراد است. در محیطی که حقوق افراد مشخص و سازوکارهایی برای حفاظت از آن تعیین نشده باشد، عملاً هر کس شریک‌تر باشد، از دیگران کلاهبرداری می‌کند.

● پیش‌نیاز فعالیت مفید یک پیام‌رسان اجتماعی تعیین حقوق و شرایط استفاده قانونمند از سوی

کاربران، خدمات دهندگان و تولیدکنندگان محتوا است.

- در پیام‌رسان داخلی امکان پیگیری شکایات مردم در خصوص جرایم ایجاد شده خصوصاً در حوزه حریم خصوصی وجود دارد.
- در صورت طرح شکایت از پیام‌رسان یا افراد فعال در آن، امکان تعقیب قضایی و محاکمه وجود دارد.

۲. امنیت فنی پیام‌رسان‌های داخلی

- پیام‌رسان‌های داخلی با رعایت الگوریتم‌های امنیتی و احکام قانون جرایم رایانه‌ای در برابر افشای اطلاعات کاربران توسط خودشان و یا نفوذ هکرها و کلاهبرداران به آن، پاسخگو هستند.
- بیشتر پیام‌رسان‌های داخلی از پروتکل استفاده می‌کنند که به لحاظ امنیت بسیار بالاست.
- دستگاه‌های امنیتی روش‌های مختلفی برای نفوذ و هک دارند که در صورت لزوم می‌توانند از آن استفاده کنند.

۳. اعتماد مردم و حفظ حریم خصوصی

- بسیار روی این عامل تبلیغات می‌شود که اصلی‌ترین عامل در استفاده از یک سرویس پیام‌رسان امنیت و اعتماد است، اما تحقیقات خارجی نشان می‌دهد که مهم‌ترین عامل در استفاده از سرویس کارایی و ارتباط پذیری است.
- در حالی که مردم می‌دانند امکان شنود و رصد در شبکه مخابرات و تلفن همراه، پیامک کشور وجود دارد، اما به دلیل اینکه این کار نیاز به حکم قاضی دارد، تقریباً همه افراد جامعه برای حوائج روزمره و ارتباطی از این فضا استفاده می‌کنند و مزاحمتی برای مردم به وجود نیامده است. لذا می‌توان اعتماد مردم را به پیام‌رسان‌های ایرانی جلب کرد.
- طبق قانون هرگونه دسترسی به محتوای ارتباطی مردم، نیازمند حکم قاضی است که در رابطه با جاسوسان، اغتشاشگران، مجرمان و کلاهبرداران صادر می‌شود و عموم مردم از این مسئله مستثنی هستند.
- علاوه بر منع قانونی، فتوای مقام معظم رهبری مبنی بر حرمت تعرض به امنیت و حریم مردم در پیام‌رسان‌های داخلی نیز ضمانت دینی اجرای قوانین است.

خدماتی و رفاهی

۱. افزایش کیفیت و مخالف با انحصار

- در حال حاضر، تلگرام با عضویت حدود نیمی از جمعیت کشور و در اختیار داشتن بیش از

نیمی از ترافیک بین‌المللی کشور، تبدیل به اصلی‌ترین پلت‌فرم اطلاع‌رسانی اجتماعی در کشور شده است.

● انحصار یک پیام‌رسان در بازار باعث کاهش آزادی عمل بازیگران و افزایش قدرت تلگرام برای تحمیل مواضع خود می‌شود. در مقابل، وجود پیام‌رسان‌های اجتماعی متنوع، وفق مصوبه شورای عالی فضای مجازی، به فعالان اقتصادی و مردم امکان می‌دهد که متناسب با نیاز و شرایط خود دست به گزینش بدهند. بنابراین، در یک بازار آزاد، کاهش انحصار و افزایش رقابت هم باعث ارتقای کیفیت و هم کاهش هزینه پیام‌رسان اجتماعی می‌شود و هم به نفع فعالان اقتصادی و هم مصرف‌کنندگان است.

۲. امکان اتصال به پلت‌فرم‌های خدماتی کشور

● ارائه خدمات عمومی ملی بر بستر یک پیام‌رسان خارجی که امنیت و همکاری لازم را ندارد، عملاً میسر نیست.

● ارائه خدمات عمومی از سوی دولت در حال حاضر در قالب دولت همراه (M-GOVERNMENT) می‌تواند بر بستر پیام‌رسان‌های اجتماعی عرضه شوند. خدماتی شامل خدمات دولت الکترونیک، آموزش الکترونیک، تجارت الکترونیک، تأمین اجتماعی، پلیس به اضافه ده، بهداشت و درمان عمومی و... علاوه بر آن بسیاری از خدمات که در بخش خصوصی ارائه می‌شوند، امکان اتصال به پیام‌رسان‌های داخلی را دارند.

۳. کارایی و کارآمدی

● سرویس تلگرام در سال‌های ابتدایی خود بسیار ضعیف عمل می‌کرد، طوری که کامنت‌های ذیل این اپلیکیشن در کافه بازار در سال ۹۴ اعتراضات مردم را به سرویس‌دهی این نرم‌افزار نشان می‌دهد. اما حمایت‌های فنی، زیرساختی، کاربری و حتی سیاسی مسئولان و مردم از تلگرام، در کنار ارتقای کیفی، باعث به وجود آمدن وضعیت کنونی شده است.

۴. ارزانی و سرعت

● هزینه نقل و انتقال داده در پیام‌رسان‌های داخلی یک سوم پیام‌رسان‌ها خارجی است.
● به دلیل قرارگرفتن پیام‌رسان‌های داخلی در سرورهای مرکزی، سرعت پاسخ‌دهی این پیام‌رسان‌ها نیز از سرویس‌های خارجی بیشتر است.

فرهنگی و اجتماعی

۱. امکان سالم‌سازی فضا

یک پیام‌رسان داخلی می‌تواند:

- در صورت درخواست والدین، خدمات ویژه‌ای برای نظارت بر استفاده فرزندان از محیط پیام‌رسان فراهم سازد.
- نوع محتواها را حسب رده سنی کاربر رده بندی کند.
- محتواهای خشن یا مبتذل را با استفاده از ربات یا تگ گذاری اجتماعی گزارش یا حذف کند.
- طبق درخواست کاربران محدودیت‌هایی را بر نوع محتوا و خدمات احتمالا آسیب‌زا اعمال نماید.

۲. حفظ و توسعه زبان فارسی

- از زمان فراگیر شدن کانال‌های تلگرامی، تولید محتوای وب فارسی به شدت کاهش پیدا کرده است، چرا که افراد به جای تولید محتوای فارسی در محیط وب، به تولید در کانال‌ها می‌پردازند.
- تاکنون پنج میلیارد صفحه فارسی در محیط وب شناسایی شده است که رشد این صفحات، نسبت به سنوات گذشته کاهش قابل توجهی پیدا کرده است.
- از زمان شکل‌گیری کانال‌ها تا کنون حدود ۲ میلیارد پست تلگرامی منتشر شده است که بی‌شک تولید این حجم از محتوا می‌توانست تاثیر به‌سزایی در توسعه زبان فارسی در فضای مجازی داشته باشد